

Over de schreef.

Zwarte Pieten.

Het Esso incident bij Exxon op 2 september is 'goed' afgelopen. Gelukkig maar. Toch heeft het nadien veel commotie veroorzaakt, omdat het glashard heeft aangetoond dat Seveso bedrijven zoals Exxon, niet alleen risico's inhouden, maar ook voortbrengen. Risico's waar noch Exxon, noch de omgeving voldoende rekening mee hield, zo is gebleken. Het effect van dit incident betrof meerdere gemeenten in de veiligheidsregio Midden- en West Brabant. Reden waarom op initiatief van burgemeester Fränzel onderzocht werd, hoe dit kon gebeuren en wat de aanbevelingen waren. Een schokkend onderzoeksresultaat is het gevolg, want op een dergelijk incident of een eventuele ramp, blijkt de omgeving niet voorbereid.

Het incident van 2 september is met alle betrokkenen geëvalueerd. Gebleken is dat tussen het moment van het incident (om 12.00 uur) en het *overall beeld* hiervan bij de bevoegde en verantwoordelijke instanties ruim 1 uur en 15 minuten zijn verlopen.

Kostbare tijd, die wanneer het *echt* een rampzalig incident zou zijn geweest, catastrofale gevolgen zou hebben. Het onderzoek toont fout op fout aan. Beter gezegd, blunders en ernstige tekortkomingen. Ik som er een aantal op.

- Exxon alarmeerde zelf niet, zorgde primair voor 'internal security' en 'shut-down'
- Omringende bedrijven zagen toenemende fakkelactiviteit en waarschuwden de meldkamer van de brandweer (HC-100), die om 12.33 uur de brandweer alarmeerde.
- Om 12.50 uur kwam de brandweer in contact met de Exxon raffinaderij
- Om 13.14 uur werd een operationele commandopost ingericht
- Om 13.18 uur werd de gemeenschappelijke meldkamer in Tilburg geïnformeerd
- Om 13.20 meldde Exxon het incident aan het provinciebestuur te Antwerpen
- De gouverneur zag in deze informatie geen aanleiding Noord-Brabant te informeren
- Het regionaal informatie team (ROT) kreeg geen goed contact en ondersteuning vanuit de gemeente Woensdrecht, ondermeer omdat de ambtenaar rampenbestrijding niet wist wie er piketdienst had en omdat er geen piketdienst telefoonnummer was.
- De gemeente benutte slechts - de ter dienst staande middelen - infolijn en website, om de burgers te informeren.

Wat mij verbaasd is de naïeve en onbewuste verantwoordelijkheid bij alle betrokken instanties. We wonen in een leefgebied omringd door vele 10-tallen risicobedrijven.

Waaronder een groot aantal hoogrisico bedrijven in de zogeheten Seveso categorie.

Niemand was 100% voorbereid op dit plotselinge incident, laat staan een eventuele ramp.

Zo er procedures zijn, werden die niet uitgevoerd of correct opgevolgd. Informele contacten doorkruisten de formele lijnen. Formele lijnen die bovendien niet correct werkten bij gebrek aan talloze noodzakelijke vanzelfsprekendheden.

Het incident is – ik herhaal 't nogmaals – gelukkig goed afgelopen. Maar de lering die we er uit moeten trekken is helder. We moeten ons 100% bewust zijn van het feit dat er elk moment een incident kan gebeuren. Dat er vervolgens onmiddellijk procedures en acties plaatsvinden, die niets te wensen overlaten. Het feit dat het tegendeel bewezen is, leidt slechts tot één allesoverheersende bevinding.

Er moeten vanaf nu – onaangekondigd - meerdere malen per jaar, rampenoefeningen plaatsvinden. ***Oefenen dus, oefenen en nog eens oefenen.*** Om zo elke tekortkoming uit te kunnen sluiten en continue verbeterpunten te realiseren. Voor onze algemene veiligheid en het onverhoopt kunnen redden van zoveel mogelijk mensenlevens.

Eric Conscience.